

# DEBRECZENI ÚJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**

**HELYBEN:** Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.  
**VIDÉKEN:** Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és Laptulajdonos

**THAN GYULA.**

**SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:**

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

## Nagy drágaság!

A rossz üzletről panaszkodni ma már olyan unalmas, mint a rossz időjárást emlegetni. Azért mégis, ha kidugjuk orrunkat s rácsöpög az eső, az kellemetlen s ha erősen fúj a szél, nem megyünk sétálni.

Az emberek otthon ülnek, vagy a kávéházakban ásitóznak s elmondogatják egymásnak, amit mindenki tud: hogy az egész májusban esett az eső s már most június végén vagyunk és még sincsen nyár; május hóban fütöttünk s júniusban fázunk. — Hasonlóképpen vagyunk a pénz dolgában.

Nem kell, hogy mutogassuk a tárczáinkat, minden ismerősünk tudja, hogy üres és mi is tudjuk róla, még ha henczeg is, hogy szűkölködik a forintokban, mivel-hogy minden üzlet rosszul megy s az inkasszó a legnehezebb. Csak a pénzügyminiszter, a de-

legáció és az országgyűlés nem akarja elhinni, hogy a polgároknak nincs pénzük.

A reménység tartja bennünk a lelket, hogy majd csak jobbra fordul sorsunk, ha jó termés lesz és a kormányok megegyeznek valami jóféle kiegyezésben, ami hitelt és forgalmat teremtsen. De minden remény csalóka, mert a kormányok inkább veszekesznek, a jó termésre való kilátások pedig minden nap fogynak.

Hódmező-Vásárhelyen a buza-vetés elrothad, a Temes, Szamos és a Felső-Tisza kiöntött. Jég elverte, vihar ledöntötte a vetést itt is, ott is, a növényzet rosszul fejlődik s az aratás késik. Árpa, kukoricza, burgonya nagyon elmaradt, a gyümölcs lefagyott s a gazdák mindenfelé aggódnak és panaszkodnak.

A gabonabörzék se látnak bőséget s mindenfelől jelentik, hogy az árak emelkednek s az iránzat szilárd.

Régen volt a buza olyan drága, mint most. Kilencz forinttól feljebb métermázsája, majdnem eléri a tíz forintot. Persze a liszt is drága, de a nagy árak mellett, kevés embernek van eladó buzája. A háziasszonyok és a szakácsnék mind azzal jönnek, hogy az ur adjon több pénzt, mert nagy drágaság van.

Igy vagyunk most s élünk általános szűkölkedésben. Pazarló hirünk kénytelenségből csakhamar át fog változni fukarkodó takarékososságra. Mert nem biztat se nyár, sem ősz azzal, hogy a jó termés majd aranyesőt hoz az országra. Utalva van minden háztartás a takarékososságra.

Éppen most, hogy a vakációk kezdődnek, készülnek az asszonyok nyaralni fürdőkön, villatelepeken s a férfiak utazni Angolországba, Svájcba.

Lassan nagyságos urak és asszonyok — nincs pénz! A nyári mulatság is olcsóbb legyen,

## Tornaszövetségi ünnepély Debreczenben.

Nagyon igaza van a közmondásnak, hogy a példa vonz s jobban hat, mint akár-milyen szép szónoklat. A magyarországi tornaegyletek szövetsége néhány év óta az összes magyarországi egyletek meghívásával évenként nagyszabású ünnepélyt és versenyt rendez és pedig újabban nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is. És az a tapasztalat, hogy egy-egy városban, a hol ily szövetségi ünnepély volt, aránytalanul fellendült a tornakedv és az egyleti élet.

Eddig Szegeden, Sopronban, az idén pedig Besztercebányán volt ez a szövetségi tornaünnepély. Június 14—16-ik napjain folyt le, s ha valami híjja volt a sikernek, az csakis az időjárásra vonatkozik. Az egyletek részvétele igen erős volt, a mennyiben a fővárosi és a vidéki egylet küldött kisebb nagyobb csapatot. A népes Debreczenből nem sikerült 10 embert elvinni, holott Sopron, Magyar-Óvár, Pozsony, Ba-

lassa-Gyarmat, Arad, Eperjes, Kassa, Zólyom és a vendéglátó város egyletei mind ott voltak és szerepeltek. A fővárosi egyletek közül feltűnt a budai tornaegylet, mely 46 taggal és a postatisztviselőké, mely 34 taggal jelent meg. Ez utóbbi egyletnél jellemző, hogy a postaigazgatóság, mely pártfogója az új egyletnek s általában a testgyakorlás ügyének, hogy egyszerre 34 embernek 3 napi szabadságot adott.

Azt régen tudjuk, hogy a fővárosban jobban művelik az egyleti testgyakorlást s komolyabb dolognak is tartják, mint a vidéken. Ott nem úgy okoskodnak, hogy az csak diáknak való, s mihelyt kilépett az iskolából, már ekkor nem fér össze a méltóságával a tornázás. Hogy Budapesten nem dühöng annyira az elegáncia, hogy az emberek sajnálnák levetni a keztyűt a lakkcipőt, hogy tornászszanak, mutatja az, hogy azok közt, a kik Besztercebányán a kivoulásban, s a csapatgyakorlatokban részt vettek, találunk ítélő táblai és törvényszéki birót, vasuti jogtanácsost, főmérnököt, min-

segédtitkárt, pénzügyi tanácsost, ügyvédeket stb. Természetesen ezek mind fiatal koruk óta tornásznak, s az egyleti élet ott tartja őket sokáig. Igazi és állandó egyleti működés másképp nem is képzelhető, minthogy a tagok egy része sok éven át ugyanaz marad.

Az ünnepély lefolyása egészben véve sikerült. Első nap délután két vidéki és két budapesti egylet rugólabda csapatja mérkőzött szakadó esőben. Vasárnap délelőtt négy fűleslabdamérkőzés volt s a délutáni döntésnél a magyaróvári gazdászok három ponttal egy ellen megverték a legjobbnak ismert csapatot, a Budapesti Torna Clubot. A vidéki egyletek ennek a győzelemnek természetesen roppant örültek. De oly klasszikus labdajátékot nem is igen produkáltak még, mint az óváriaké volt. Magas és hosszú lendítések, s oly ügyes kapások voltak, hogy alig ejtették el kétszer a labdát; arra meg nem volt eset, hogy egyik a másikat akadályozza a játékban. Nagyban emelte a nézők hangulatát, hogy az óváriak

# Ma szombaton és vasárnap este az „Otthon”

(Sas-u. 2.) régi Vilmos-féle helyiségben **ROSENBERG** bérlő Edison óriási Phonographát, hallattatja teljesen díjmentesen. Ez érdekes estélyekre egy kis meglepetésben részesíti a t. vendégeit: ugyanis ez uton is meghívja a t. közönséget. Dréber kőbányai sör állandóan csapolva van. Válogatott vacsora, figyelmes kiszolgálásban

hogy őszre és télre is maradjon betevő falat és rubára való. Mert ha nincs kilátás jobb időjárásra és jobb viszonyokra, könnyelműség volna úgy élni és költeni, mintha hét bő esztendőnk lett volna s az aranyak nem férnének a láda-fiókba, ahol most sokszor az ezüst helyét is a nikkell és réz foglalja el.

## ORSZÁGGYÜLÉS.

### Pavlovicsot a Ház kiadta.

— Távirati tudósítás. —

A mai ülés csak 11 órakor kezdődött. A Ház rendkívül élénk. Ugy a kormány-párttól, mint az ellenzékéről igen sokan jöttek el a mai ülésre.

Az ülés megnyitására **Apponyi** megemlékezett a szász király haláláról és indítványozta, hogy a Ház fejezze ki részvétét királyunk legjobbjának elhunytá fölé. (Általános helyeslés.)

Zajos éjenzés hangzott fel a szélső-balról, a midőn az elnök jelentette, hogy **Egry Béla** pécsváradai képviselő betervezte mandátumát.

**Hódossy Imre** jelentése alapján **Darányi Ferenczet** végleg igazolt képviselőnek jelentették ki.

Most **Szivák Imre** lépett az előadói emelvényre és előterjesztette a mentelmi bizottság jel utását **Pavlovics Ljubomir** mentelmi jogának felfüggesztéséről.

**Szivák:** Pavlovics képviselő ur.

**Bakó:** Csak volt.

**Szivák:** (folytatva) . . . megjelent a bizottság előtt és tagadta az ellene felhozott vádakat, de ő maga is kívánta, hogy a történeti tények bírói uton tisztáztassanak. A mentelmi bizottság meggyőződött a onban, hogy itt a mentelmi jog felfüggesztése indokolt van. Kéri, mondja ki a Ház, hogy tekintve az eset sürgősségét, a hosszas eljárás mellőztessék és a elentés tárgyalása

azonnal napirendre tűzessék. (Általános helyeslés.)

A Ház egyhangulag hozzájárult az indítványhoz és azonnal hozzáfogtak az ügy tárgyalásához.

**Szivák Imre** ismerteti a tényállást és elmondja, hogy Nagy-Kikindán, a hol a vonat 20 perczig áll, iskolás gyermekek a „Szózat“-ot, a „Himnusz“-t és a Kossuth-nótát énekeltek. Azt a vizsgálat konstatálta, hogy Pavlovics képviselő a gyermekeket ezért kérdőre vonta és füleiket erősen megcibálta, tehát könnyű testi sértést követett el. De államellenes izgatást is követett el, amennyiben az ország egyes nemzetei között gyűlölködésre izgatott. A bizottság előtt megjelent Pavlovics tagadja ugyan ezeket a tényeket, de utalt arra, hogy az nap délelőtt — szerb nagyszombat lévén — misét hallgatott és „rendkívül“ lelki állapotban volt.

Most **Papp Zoltán** akart még szólani, de saját pártja kiáltotta oda neki, hogy ne szóljon fel senki többé, mire Papp leült és a mentelmi bizottság indítványát, hogy Pavlovicsot azonnal kiadják, egyhangulag elfogadták.

Ezután **Belicska Béni** terjesztette elő a bizottság jelentését a csongrádi és tápéi választások dolgában.

**Papp Zoltán** azt indítványozta, hogy a Ház vegye rögtön tárgyalás alá a tápéi és csongrádi kerületek ügyeit s ne halasszák el őszre.

**Szell Kálmán** hozzájárulván ez indítványhoz, rögtön megkezdték az említett kerületekre vonatkozó jelentések tárgyalását.

A Ház az előadó javaslatára elhatározta, hogy a csongrádi és tápéi kerületek ügyében egy-egy 3 tagú vizsgáló-bizottságot küld ki. Tudvalevőleg arról van szó, hogy e kerületek választása megsemmisítettén, van e ok arra, hogy a két kerület képviselő-küldési jogát is felfüggeszszék-e, vagy sem. A határozat után az elnök szünetet rendelt. Szünet után a bizottságokat választották meg.

A Ház névszerinti szavazás utján a tápéi kerületbe **Barabás Bélát**, **Kubinyi Gézát** és **Nyegre Lászlót**, a csongrádi kerületbe pedig **Just Gyulát**, **Novák Józsefet** és **Fesztay Lajost** küldötték ki.

olasz módra egy-egy erős kiáltással fogták el a hozzájuk repülő labdát. Ezt a játékot látva, határozottan azt kell mondanom, hogy a füles labdánál férfiasabb és elegánsabb labdajáték nincs. A futás, ugrás, súlydobás a felázott talajon elég gyengén ment. A súlyemelésben mind a három díjat **Arad** vitte el.

A délutáni kivonulás s szabadgyakorlatnak a kedvezőtlen időben is sok nézője volt. A polgármester üdvözlő beszéde s **Berzeviczy Albert** tornaszövetségi elnök köszönete után a beszercebányai hölgyek az összes megjelent egyesület zászlóját szép himzett szalaggal ellátott cserkoszorúval megkoszorúzták, miközben a zene a Himnuszot játszotta. Hogy a hölgyeknek ily érdeklődése mennyire használ az úgynak, rögtön belátta **Berzeviczy** elnök, s a társasvárosánál is a megjelent hölgyekkel osztatta ki a győztesek között a nyert díjakat, a mi ezentúl állandó szokássá válik. A tornászati és atletikai 16versenyben is **Budapest** győzött, de erős volt **Eperjes** és **Pozsony** is. Hétfőre még tenisz tornaverseny maradt.

A város közönsége oly érdeklődést tapasztalt a versenyek iránt, melyet a rossz időben nem lehetett várni. Esze meg a Garam partján rendezett tűzijátékot, majd az egész város nézte, daczára az egykoronás

belépésnek. Az anyagi siker pedig biztos, ha tudjuk, hogy a város jelentékeny áldozatokkal létesítette a sportpályát, mely ezentúl iskolai játszótér marad. A szebbnél szebb tiszteletdíjak kötségeit a következők adományai fedezték: **Zólyom vármegye** tisztkara, **Beszercebánya városa**, a beszercebányai hölgyek, **Kürthy főispán**, a beszercebányai kereskedők, a zólyommegyei pénzüntézetek és iparvállalatok, az országos tornaszövetség. Ez eléggé mutatja, mily telkesen karolják fel ott a tornászás ügyét! Ebben a buzgóságunkban csak megerősíti őket és mind a magyar ember szívét megörvendeztethette az a lelkes és a tornászati nemzeti és emberi fontosságát meggyőzően fejtegető beszéd, melyet **Berzeviczy Albert** szövetségi elnök a beszercebányai Sport Club díszközgyűlésén mondott. Nagyon nyér az ügy minden városban, a hol az ő elnöklete alatt folyik le a szövetségi ünnepély. Talán ezt fogjuk mondhatni Debreczenről is mához egy esztendőre! Ahhoz pedig nem kell sokkal több, mint a mi egyesületünk minden tagjának érdeklődése és buzgólkodása. Ha komolyan akarjuk, a szövetségi ünnepélyt 1903-ban Debreczen város közönsége fogja végig nézni.

**Horvay Róbert.**

## A mentelmi bizottság ülése.

*Pavlovics mentelmi joga.*

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 20.

A képviselőház mentelmi bizottsága ma délelőtt 9 órakor **Perczel Dezső** elnöklete alatt ülést tartott, melyben a kormányt **Plósz Sándor** igazságügy-miniszter képviselte.

A bizottság **Szivák Imre** referálása alapján tárgyalta a nagykikindai törvényszéknek a szegedi főügyész útján a képviselőházhoz intézett megkeresését, melyben **Pavlovics Ljubomir** képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri, hogy őt az ellene emelt izgatás és könnyű testi sértés vádjában kihallgathassa. A bizottság egyhangú határozattal úgy döntött, hogy a Háznak **Pavlovics Ljubomir** mentelmi joga felfüggesztését fogja javaslatba hozni.

A bizottság ülésén **Pavlovics Ljubomir** is jelen volt, a ki most is tagadásba vette az ellene felhozott vádakat és maga kérte mentelmi jogának felfüggesztését.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

### Tizenhét éves gyilkos.

*Esküdtszéki tárgyalás.*

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 20.

A debreczeni esküdtbírószék tegnap szenzációs bűnügyet tárgyalt. Egy *bogaméri* parasztsuhancz állott a bírák előtt, *szándékos emberölés büntetvével vádolva*. Egy erdőben fairtás közben csetepaté keletkezett a vádlott és egy javakorabeli férfi között. A veszekedés hevében **Vas Lajos** felkapta fejszéjét s két halálos csapással megölte **Bácsik Józsefet**.

A kir. törvényszék, mint esküdtbírószék egész nap tárgyalta ezt az ügyet. Az esküdtek is szokatlan érdeklődést mutattak a bűnügy mozzanataira iránt. Alig volt esküdt, a ki ne tett volna fel kérdést akár a tanukhoz, akár a vádlotthoz. Legmeghatóbb dolog volt az áldozat feleségének siránkozása, mikor zokogva beszélt urának gyászos haláláról.

A tárgyalóterem feltűnően üres. Igaz, hogy odakünn csuf az idő s nem igen fáradnak fel a stereotip hallgató atakok: a házalók és ócskások. Pedig nagyon érdekes a tárgyalás.

A tárgyalás lefolyásáról itt adjuk részletes tudósításunkat:

### A jury.

A törvényszék elnöke **Dr. Szőke István**, szavazóbírák **Kolbenhayer Kálmán** és **Tatay Ferencz**. Jegyző **Deák Ferencz**, közvádó **Dr. Udvarhelyi Dezső**, védő **Nagy Sándor**. Szakértők **Dr. Vámos Andor** és **Dr. Kovács Gyula** székelyhidi orvosok.

Rendes esküdtek: **Berger Jenő**, **Tóth András**, **Szathmári Ferencz**, **Dr. Fejér Fe-**

rencz, Dusa István, Tóth Gergely, Szilágyi Gábor, Jámor János, Szabó István, Glück Géza, Spandlinger János, Tikos József. — Pótesküdt Hochfelher Jakab.

### A vádlott kihallgatása.

Tizenhét éves, jó arczu paraszt fiú a vádlott. Általános kérdéseket adott fel neki az elnök, majd a tényállást mondatta el vele. Siránkozott, jajgatott a fiú s folyton azt erősítgette, hogy ártatlan a dologban. Nem akart ő rosszat tenni.

Elnök: Bűnösnek érzi-e magát?

Vádlott: Nem.

— Meg akarta maga ölni azt az embert?

— Nem, a kapát akartam kiütni a kezéből ezzel a fejszével.

— Maga 18 éves lesz. Fiatal kora daczára ily nagy dolgot cselekedett?

— Nem akartam én semmi rosszat tenni.

— Hogy jutott magának eszébe, hogy elemedett embert főbe vágjon. Látja, Mácsiknak árván maradtak a gyermekei.

— Nagyon sajnálom, amit tettem.

### Az áldozat felesége.

Sírva állott meg a terem közepén Bácsik Józsefnek szomorú özvegye. Könyvek között, zokogva beszélte el, hogy vérbefagyva hozták haza az urát. Nem tudott szegény szólni sem, csak hörgött keservesen. Déltájt azt mondta, hogy:

— Nagyon rosszul vagyok, érzem, hogy nemsokára jön a halál.

Este felé már sokkal jobban volt a beteg, sőt neki is, meg Szilágyinak is azt mondta, hogy nem fáj neki semmi. Még azt tudta nagynehezen kimondani:

— Igazságosan cselekedtem én. Elmondanék mindent, de nem bírok.

Hatodnapra aztán meghalt Bácsik József. Most két árvája van, egy tizesztendősi fiú, meg egy háromesztendősi leány. Temetési és gyógyítási költségek fejében 50 koronát kér, gyermekei felneveltetésére pedig 300 forintot.

Bácsiknét a törvényszék megeskette vallomására.

### Rózsa Ferencz vallomása.

Rózsa Ferencz a második tanu. Vallomása teljesen ellentétben áll a vádlottéval. Higgadtan beszél és megesküszik vallomására, mely különben új fényt vetett az egész tényállásra.

Elnök: — Maga is vállalt részt a Juhos József Bolya — erdejének irtásából?

Tanu: Igen, hárman fogtunk részt: Szilágyi György, a fia, meg én. Magának Juhosnak is volt valami kis része a dülő mellett.

— Mit csinált hát aznap reggel?

— Kimentem az erdőre; én voltam ott legelőször, később jött Vas Lajos oda, kapával, baltával és ásóval.

Elmondja ezután a tanu, hogy Vas Lajosnak odaszóltak, hogy miért vágja a tuskót, ki adott neki erre felhatalmazást? Vas azt mondta, hogy Juhos megbizta őt a tuskók kiirtásával.

Elnök: Mennyit vágott már ki ekkor Vas Lajos?

— Derekat hasította épen egy dücskőnek. Ő maga a gödörben volt, mikor pedig Bácsik rákiállott, a fiú kiszólt a gödörből:

— Ide merjen jönni kend, mingy főbevégek!

Elnök: Na, mit csinált ekkor Bácsik?

Tanu: Odament a gödörhöz, hogy megintse a fiút. Vas Lajos ekkor kiugrott a gödörből a tuskóra és a fejszéje fokával vállon ütötte Bácsikot. Bácsik erre dühében

le akarta teperni a fiút, Vas Lajos ekkor két kére kapta fejszéjét és kétszer egymás után teljes erővel sújtotta Bácsikra. Az első csapás vállán, a második fültövön érte az áldozatot, a ki ekkor szó nélkül összeesett.

— Hát azután mi történt?

— Kint volt Bácsiknak a kis fia; őt hazaszalasztottuk szekérért. Bácsikné oszt hazavitte az urát.

— Meglátogatta maga azután még Bácsikot?

— Nem én többet. Aznap is kint maradtam estig és vágtam a dücsköt.

Tatay bíró: — Régen ismerte maga Vas Lajost?

— Igen.

— Nem veszekedős természetű az a fiú?

— Nem.

Szeőke elnök: Nem figyelmeztette maga a fiút, hogy az a rész, a mit irt, másé, a Szilágyié, meg a Bácsiké?

— Nem szóltam én hozzá.

Dr. Fejér esküdt: Hallotta maga, mikor valaki odakiálltotta Bácsiknak, hogy: Vágd főbe az a fattyut!

Tanu: Nem hallottam, pedig fülemben jutott volna a szó, mert tiz-tizenöt lépésnyire voltam tőle.

Elnök (a vádlotthoz): Látja, Vas Lajos, milyen másképen adta elő Rózsa a tényállást? Hiszen maga kezdte a veszekedést?

Vádlott: Haragszik rám, azért beszél így.

Elnök (tanuhoz): Ne áztassa el ezt a fiút, ha nincs igaza magának.

Tanu: Szinigazat beszéltem.

A tanu a törvényszék megeskette vallomására, bár a védő az eskütétel felfüggesztését kérte addig, míg az összes tanukat kihallgatja a törvényszék.

### Szilágyi György vallomása.

Szilágyi György Gábor fiával meg Bácsik Józseffel együtt vállaltak részt Juhos Józseftől. A szerencsétlenség előtti napon már dolgoztak.

Elnök: Mikor mentek ki reggel?

Tanu: Hét óra körül.

— Hogy történt az eset?

— A fiú ott vágott, Bácsik kérdezte, hogy persz itt vágni fiú, Vas Lajos azt mondta, hogy Juhász küldte ki. Erre én azt mondtam a fiúnak, hogy kérjen Juhásztól engedélyt.

— Bácsik mit mondott ekkor?

— Azt mondta, ne ássál fiam. Erre a fiú azt mondta, hogy főbevégek, ha háborgatni meri. Bácsik ekkor odament Vashoz, ki a fejszefokával rávágott. Bácsik megfogta a fattyut, mire Vas úgy főbevégte őt, hogy összeesett. Aztán elszaladt Vas Lajos, Bácsikot meg hazavitte a fia.

— Mit csinált a baj idején a fiú?

— Baltával vagdosta a gyökeret. Aztán ugrott ki és kétszer vágott Bácsikra. Először a vállát, másodszer a fületövét ütötte meg.

— Hát ki kiálltotta oda, hogy lökjétek ki azt a fattyut a gödörből!?

Virág György kiálltotta. A fiú pedig ezután kezdett fenyegetőzni.

— Beszélgetett még maga Bácsikkal később?

— Nem én, kérem aláson; harmadnap ott voltam, de nem beszél szegény egy szót sem. Csak az elsőnap hallottam tőle annyit, hogy:

— Nem fáj nekem semmi.

Szilágyi még azzal egészíti ki vallomását, hogy Bácsik csakugyan átkarolta Vas Lajost és így keletkezett a veszekedés.

A tanu szembesítették Vas Lajossal, ki most is azt állítja, hogy Bácsik hozzá akart vágni az ásóval. Erre ő felkapta a

fejszét, hogy elhárítsa a csapást magáról. Véletlenül sebesítette meg Bácsikot halálra.

Szilágyi György megesküdött vallomására. Tíz percznyi szünet.

### A többi tanuk.

Szilágyi Gábor fia az előbbi tanunak. Ő is fogott részt az irtásból Bácsikkal együtt. Vallomása ugyanaz, a mi a Rózsaé és az apjáé. Elmondja, hogy Bácsik egészen szépen megkérdezte Vas Lajost:

— Ki fia vagy, ecsém?

A fiú erre csufszavakkal felelt s azt mondta, hogy senkinek semmi köze ehhez.

Tanu is elment Bácsik Józsefet még aznap este meglátogatni, de nem tudott vele beszélni, mert nem látott Bácsik semmit és félre beszélt. Szilágyi Gábor esküt tett vallomására.

Járasi György a következő tanu. Dacogva beszél, kevés ujat mond. Ugy ő, mint a délelőtt kihallgatott utolsó tanu, ifj. Virág György csak az ismert tényállást mondják el.

Közben megérkezett a második szakértő orvos is, dr. Vámos Andor, ki tévedésből másik vonatra szállt fel s ezért késett mostanáig.

Elnök főlegy órákor felfüggesztette az ülést, délután három óráig.

### Az orvosszakértők előadása.

A délutáni tárgyaláson hallgatták ki az utolsó tanut, Juhos Józsefet, a ki hasonlólag mondta el tanutársaihoz a tényállást.

Ezután a két bonczoló-szakértő orvos, dr. Vámos Andor és dr. Kovács Gyula terjesztették elő véleményeiket az annak idején felvett bonczjegyzőkönyv kapcsán. A két orvos véleménye között lényeges különbség merült föl a halál közvetlen okára nézve és arra a körülményre, hogy vajjon felgyógyulhatott volna-e gondos orvosi kezelés mellett Bácsik József?

E miatt a törvényszék elhatározta, hogy a kétségek eltüntetésére czéljából kikéri dr. Isoó János törvényszéki orvos véleményét. Míg a törvényszéki orvos megérkezik, elnök az ülést felfüggesztette.

### Dr. Isoó véleménye.

Dr. Isoó János törvényszéki orvos véleménye szerint a halál semmiesetre sem állhatott be az elesés következtében, mert a koponyabőre sehol sem mutat különösebb vastagodást s a koponyacsont ilyen java-korabeli embernél nem olyan könnyen törik. Bizonyos, hogy a koponyacsont törését s így közvetve a halált külső erőszak behatása okozta.

A második kéte-kérdésre, hogy vajjon gondos és rögtön kezdetét vett orvosi kezelés mellett felgyógyulhatott volna-e Bácsik József, határozottan azt felelte Isoó doktor, hogy ezt kizártnak, lehetetlennek tartja.

Az esküdtek, az ügyész és a védő intéztek még kérdéseket Isoó doktorhoz, a ki minden kérdésre világos és indokolt feleletet adott.

### Kérdések feltétele.

A kiegészítő eljárás keretében indítványozta a védő, hogy kérje ki a bíróság az országos bírósági orvosszakértő véleményét. A törvényszék nem adott helyet e kérelemnek.

Dr. Udvarhelyi Dezső ügyész egy kérdőpontot, a védő ügyvéd négy kiegészítő kérdést kér az esküdtek elé terjeszteni.

A bíróság határozathozatalra vonult vissza s a tárgyalás folytatását ma d. u. 3 órára tűzte ki.

§ **Hamis passzust gyártott.** A bitang lovak „pakszus“-ának meghamisítása még mindig divatozik. Dráveczky Imre is ilyen módon próbált szerencsét tavaly ősszel Nánáson, ahol Takács László nevére hamisította meg már egyszer eladott lovát. A tegnapi tárgyaláson azonban nem lőn teljesen igazolva a fenti tényállás s ezen az alapon dr. Kardos Samu védőbeszéde után a törvényszék Dráveczkit felmentette az ellene emelt vád és annak következményei alól.

§ **Az olvasókör tolvaja.** A hajdusoboszlói olvasókör pénzszerényét tavaly Kovács Antal géplakatossegéd átkulcsos felnyitotta s abból mintegy 300 korona összeget jogtalanul eltulajdonított. E tolvajlása miatt állott tegnap Kovács a debreceni törvényszék előtt, mely azonban nem hozott ítéletet, hanem a tényállás tiszta felderítése céljából a kiegészítő eljárás folyamatba vételét rendelte el. Így most szabadon marad rövid ideig az olvasókör tolvaja.

§ **Esküdtszéki tárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszék, mint esküdtbíró, a jövő hét folyamán még négy hozzá utalt bűnügyben ítélik s ezeknek letárgyalásával bezárja a júniusi ciklust. Az esküdtbíró elé kerülő ügyek a következők.

Június 23-án, hétfőn **Vas András** ellen két rendbeli gyilkosság kísérlete miatt.

Június 25-én, szerdán: **Lakatos Adolt** és társa ellen halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt.

Június 27-én, pénteken: **K. Szabó Lajos** ellen szándékos emberölés büntette és más miatt.

Június 28-án, szombaton: **Valkó (Valkó) János** ellen szándékos emberölés büntette miatt.

Ebből a kimutatásból látható, hogy a júniusi esküdtszéki tárgyalások kivétel nélkül nagyobb kaliberű bűnügyeket vannak hivatva tisztázni.

§ **Az ital.** Czvetz Zsigmond és Juhász János sámsoni legények jó barátságban éltek egymással. Egyszer azonban alaposan beszéskeltek s a korcsmából hazafelé menet neki estek egymásnak. A vitézi harcnak az lett szomorú vége, hogy a Czvetz Zsigmond csáti tölgyfa-botja eltörtött pajtásának hátán. A debreczeni törvényszék 8 napi fogházra ítélte Czvetset, könnyű testi sértés címén.

§ **Betörés Sámsonban.** — Tavaly történt a sámsoni kertben, hogy Silberer Ede szatóciszletét valaki éjnek idején feltörte s onnan négy aranygyűrűt, egy aranyemeltűt, 70 csomag pipadobányt, 60 finom szivart s kisebb összegű készpénzt elvitt. A csendőrségnek később sikerült hurokra keríteni a tettest Deák Imre sámsoni lakos személyében, aki felett e beörés lopás miatt tegnap ítékezett a debreczeni törvényszék. Deák Imre félévi börtönbüntetést kapott, amelynek kitöltését nyomban meg is kezdte.

## SZÍNHÁZ.

### Miss Dunoán táncostélye Debreczenben.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 20.

Miss Dunoán, a világhírű táncosnő Debreczenbe érkezik és csütörtökön este bemutatja csodás művészetét a mi közönségünknek is. Impreszáriója Grósz Sándor tegnap már ide érkezett s lépéseket tett, hogy a színházat Miss Dunoán fellépéséhez megnyerje.

A tanács hajlandó átengedni a színházat, de csak úgy, ha bizonyos összeget fizetnek a színház javítási költségeire. Ezt pedig aligha tehetik meg, mert a költségek amúgy is nagyok s a kiváló művész nő debreczeni szereplése akkor biztos deficittel járna. Ha tehát a tanács a helyárfelemeléshez nem ad engedélyt akkor Miss Dunoán a Bika szálloda dísztermében tánczol Debreczen közönsége előtt.

Mert hogy lesz és nagy közönsége, az bizonyos. Csodás dolgokat olvastunk róla. A világ leghíresebb lapjainak kritikusi olyannak tartják a Miss Dunoán táncművészetét, amely művel Tánczában értelem van s hogy ez a táncz nem egyéb, mint a táncz filozófiája s regenerációja azoknak a harmonikus mozdulatoknak, melyek csak a napsugaras Hellasban, a formák klasszikus hazájában fejlődhetek ki. Kétségtelen, hogy ez az értelmezés adta meg Dunoán kisasszony tánczához azt az alapot, melyen az iránta megnyilvánult érdeklődést felépíteni lehetett.

### Liptai Károly kérvénye.

Liptai Károly hírlapíró, a ki a Vigszínház vidéki körútjának egyik szervezője, tegnap adta be kérvényét a városi tanácshoz a Vigszínház három estére való átengedése iránt. Liptai beadványában megemlíti, hogy a vendégszereplő színház három estén át, július 15., 16. és 17-ikén szándékozik Debreczenben előadásokat rendezni. — Rendes helyárak, illő bérfizetés mellett úgy hisszük, a tanács nem fog idegenkedni attól, hogy a színházat három estére átengedje. A mit egyesek már most kezdenek hangsúlyozni, hogy ez a vendégszereplés Makó igazgató rovására történik, egyszerűen nem áll. Új darabot, talán az Órnagyurat játszák le előle, a melyet ő meg sem vett. Az pedig, hogy a Vigszínház esetleg 2—300 forint haszonnal megy el Debreczenből, szintén nem érinti az igazgató zsebéét. Ebben az unalmas, holt szezonban a közönséget kicsinyes okok miatt nem szabad megfosztani olyan műélvezettől, mint a milyent a Vigszínház vendégszereplése szerez.

## UJDONSÁGOK.

\* **Jekelfalussy Lajos kitüntetése.** Jekelfalussy Lajos altábornagyot, a közös hadügyminiszter osztályfőnökét, a volt debreczeni dandárparancsnokot legfelsőbb helyről igen szép kitüntetés érte. Ő Felsője ugyanis a tegnapi napon kelt kéziratával jekel- és margittfalvai Jekelfalussy Lajost a titkos tanácsosi méltóságra emelte.

### \* Steiner ezredes nyugdíjazása.

Ő császári és királyi apostoli felsége e hó 9-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával Steiner Gábor trencsényi 15-ik honvéd gyalogezredbeli ezredesnek, a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint „rokkant“-nak nyugállományba helyezését legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott. A nyugdíjazást a hivatalos lap tegnapi száma hozta.

\* **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A világitási vállalat üzletszabályzatából a jog- és pénzügyi bizottság a múlt napokban tartott ülésén letárgyalta 9 szakaszt, a mely jórészt személyi dolgokat preciziziroz. Tegnap délután ismét ülésezett a bizottság Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklésével és ez alkalommal a 9—28-ig terjedő szakaszokat teljesen letárgyalta. A fontos munkát igénybe vette a bizottság egész délutánját. Pontról pontra tárgyaltak minden egyes szakaszt s végeredményül jóváhagyólag terjesztették fel a szabályzatot a közgyűlés elé, a melynek szintén alapos munkája lesz a 28 pontból álló alapszabályzat letárgyalásával. Ma délután ismét ülést tart a bizottság, a melyen az építő iparosok szabályzatát és a Hortobágyból kiszakítandó 300 hold ügyét tárgyalják.

\* **Főtisztek előléptetése a debreczeni üzletvezetőségben.** A magyar államvasuti főtisztek előléptetése is leérkezett már az államvasutak igazgatóságától. A diszes névsorban ott találjuk a következők neveit, kik a debreczeni üzletvezetőség kötelékébe tartoznak: Balogh József és Lasz gallner Kálmán felügyelők (4400-ról 5000-re). Fialka Miksa, Jeney István főmérnökök, Leska Ferencz és Bahunek Ignác főellenőrök (4000-ról 4400-ra.) Török Lajos, Margaretha István, Errovits Gyula, Stenczel Lajos és Mády Imre főellenőrök, Stolarsik Károly, Bauer Antal és Kereszty Béla főmérnökök (2800 ról 3200-ra.) Itt említjük meg, hogy főmérnök lett Czenker Alajos fővárosi mérnök is, ki a debreczeni új állomás építésének felügyeletével megbízva, hosszabb idő óta tartózkodik városunkban.

\* **A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** A debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara június hó 26-án, csütörtökön délután 3 és fél órakor, a kamara új székházának (Piacz utca 69. sz.) tanácskozó termében rendes közgyűlést tart. A napirend tárgyai: I. Elnöki előterjesztések. 1. Az új kereskedelmi miniszter kinevezetéséről. 2. Szávay Gyula kamarai titkárnak védjegylajstromozói eskütételéről. 3. A kamara 1901. évi jelentéséről. 4. A kamarai kerület gyáriparosainak szervezkedéséről. 5. A kamara ügyrendjének, a tisztviselők szolgálati, fegyelmi és kártérítési szabályzatának és a kamarai nyugdíjszabályzatnak módosításáról. 6. Az engedélyezett iparok tulajdonosaitól jogtalanul szedett engedélydíjakról. 7. A batiza-sajómezei községi közlekedési út kiépítéséről. 8. Nagy Sándor hivatalos nyugalmasjárásáról és Korom Józsefnek alkalmazásáról. II. Titkári jelentés az ügyforgalomról. III. A kamarai háztartás 1901. évi zárszámadása. IV. A kamarai nyugdíjalap 1901. évi zárszámadása. V. Az illetékügyek rendezése. VI. A kereskedelmi törvény revíziója. VII. A szabadalom, minta és védjegyek kölcsönös oltalma a keresk. szerződéseken. XI. A fogyasztási szövetkezetek ügye. X. A kézműáru-keresk. orsz. szokmányairól. XI. Postaszervezésünk

Romániával. XII. A magántisztv. agkori és rokkantsági, ellátása. XIII. A megrendelések gyűjtését szabályozó törvényhez. 1. A bor a kivitelek közzé soroltassék-e? 2. Nyomatványok, papír és írószer-anyagok helyzete. XIV. Társ kamarák megkeresései: 1. Ipari és gyári alkalmazottak védelme és a munkaadók érdeke. 2. Ipari munkások kitüntetései. 3. A száz kilogrammos tőzsdei árujegyzés visszaállítása. 4. Ipari szakiskolák növendékeinek katonai szolgálatáról. 5. A hiteltudósítási irodák engedélyezéséről. 6. A polg. törvénykezési rendtartás 34. lk §-a. XV. Hatóságok megkeresései: 1. Beregvármegye alispánjának 6774. sz. megkeresése Beregszász város szabályrendelete tárgyában a társaskocsi iparról. 2. Máramarosvármegye alispáni hivatalának 28083. sz. megkeresése a nagybocksói husmérés korlátozása ügyében. 3. Beregvármegye alispánjának 4909. sz. megkeresése egy beregszászi zálogüzlet biztosítéka tárgyában. XVI. Vásárok, vámok, helypénzek: 1. Avas-Ujváros község vásárainak új határnapja. 2. Mária-Pócs bucsúvásárai. 3. Szatmár-Németi város vásári vám- és helypénzszabályzata. 4. Munkács r. t. város vásári szabályrendelete. XVII. Ipartestületi ügyek. 1. A debreczeni ipartestület 142. sz. megkeresése a beiratási díjak előzetes szedése iránt. 2. A debreczeni ipartestület 59. sz. megkeresése a vásározó iparosok igazolványainak felmutatása tárgyában. 3. A debreczeni ipartestület alapszabály-módosítása. XVIII. Allamsegélyek iránti folyamatba tett ügyek. XIX. Kérvények. XX. Indítványok.

\* **Kitüntetéses alapvizsgák.** A debreczeni jogakadémián most folynak az alapvizsgálatok. Az első alapvizsgákon dr. *Ozory István*, a másodikon dr. *Handtel Vilmos* az elnök. Az eddigi jelöltek közül *kitüntetéssel* alapvizsgáltak a második éven *Balkányi Kálmán*, az első éven *Nagy Sándor* és *Bihari Kálmán* joghallgatók.

\* **Személyi hírek.** *Kiss Áron* püspök holnap délután *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár kíséretében Szatmárra, innen másnap Máramaros-Szigetre utazik. A püspök maga fogja megvizsgálni a szigeti főgimnázium maturaadusát s e hó 28-án érkezik vissza Debreczenbe. — A ma esti gyorsvonattal Debreczenbe érkeznek: *Sándor Pál* országgyűlési képviselő, maróthi *Fürst Bertalan* nagykereskedő és *Sugár Ignác* kamarai titkár. Az érkezők a Kereskedő Társulat vendégi lesznek.

\* **Pályázók a tanítóképezdei tanárságra.** Tegnap déli 12 óráig, a kitűzött határidőig 7 pályázat érkezett *Kiss Áron* püspökhöz a tanítóképezdébe megüresedett tanszékre. A pályázók nevei: *Esztergályos Ágost* petrozsényi főgymnáziumi tanár, *Juhász Sándor* szent-leányfalvi lelkész, *Barcsa János* hajdu-nánási gymnaziumi tanár, *Gulyás János* tanárjelölt, *Bátory Gábor* halasi főgymnáziumi, *Pátkay Imre* kunszentmiklósi főgymnáziumi tanár és *Koczogh András* tanárjelölt. A pályázók okmányait tegnap utalta át *Kiss Áron* a tanítóképezde tanárkarához, mely véleményezés után felterjeszti a névsort a közös tanárkarhoz. — Innen az igazgatótanácshoz kerül a névsor, mely megteszi a végleges kandidációt, hogy az e hó 30-án összeülő tanárválasztó-küldöttség megválaszthassa *Somogyi Pál* utódát.

\* **Az országhírű szegedi kenderzsákok, vízmentes ponyvák, vitorlavásznak és jutta-zsákok egyedüli raktára** Wiener Adolf kölcsön zsák- és ponyva-üzletében, Debreczen, Kossuth-utca 27.

\* **Évzáró vizsgálat a gör. kath. iskolában.** A debreczeni gör. kath. iskolában az évzáró vizsgálat f. hó 22-én, d. u. 3-6-ig fog megtartatni, melyre, valamint a 23-án reggel 8 órakor tartandó hálaadó istentiszteletre a m. t. szülőket és a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az iskolaszék.

\* **Nagyváradikatonák Debreczenben.** Megirtuk, hogy a nagyváradai 4-ik honvéd gyalogezred legénysége is részt vesz a debreczeni ezredösszpontosításán, melyeken jelen lesz *József kir. herceg* is. Az ezred, *Lőrinczy György* ezredparancsnok vezetése alatt június 28-án hajnalban indul el Nagyváradról s Debreczenben csatlakozik az I. honvédkerület többi ezredeihez. E kerület *Klobuczár Győző* altábornagy vezetése alatt fog állani.

\* **Elbocsátások a honvédség kötelékéből.** *Báró Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter II. *Papp János* debreczeni 2-ik honvéd-huszárezredbeli és dr. *Kindris Gábor* debreczeni 3-ik honvéd-gyalogezredbeli tartalékos hadnagyokat július 1-től kezdődőleg, szolgálati kötelezettségük teljesítése után, viselt tiszti rendfokozatuk megtartása nélkül a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

\* **Házi estély az iparos Otthonban.** Az iparos ifjak önképző egyesülete holnap este fényesnek ígérkező háziestélyt tart az ipartestület dísztermében. Nyolcz órakor terítve lesznek társasvacsorára az asztalok. A második fogás után a dalárda énekével kezdetét veszi az ünnepély műsora, melynek folyamán lesz vig monolog, énekszóló hegedű kísérettel és szerepel másodízben a dalárda is. Vacsora után táncz lesz, melyre *Kiss Gyula* zenekara fogja csábítani a párokat. Éjfélkor eredeti meglepetéssel, eddig ismeretlen szerencsejáték tartásával kedveskedik a rendezőség, mely ez uton is kéri a tagokat, hogy pontban nyolcz órakor jelenjenek meg a házi estélyen.

\* **Meglopott lakók.** A Bethlen-utca 29. számú ház lakóinak kárára nagyobb mérvű ruhalopás történt a napokban. Az ismeretlen tettest azóta folyton kereste a rendőrség. A gyanu mindjárt eleinte egy *Szabó Klára* nevű mosónő ellen irányult, a kit állandóan figyelemmel kísért a rendőrség. Egy ruhafoszlány, a mit *Szabó Klára* udvarán találtak, lett az árulója. Tegnap házmotozást tartottak nála s a lopott ruhaművekből több darabot találtak meg. *Szabó Klára* mindezek daczára tagadja, hogy neki része lett volna a ruhák eltulajdonításában.

\* **Szomszédok véres verekedése.** *Furcsa* kis csöte-paté folyt le az *Eötvös-utca* 43. számú háznál, melyben két család mindkét nembeli tagjai részt vettek. A hol asszony verekszik, ott okvetlen szerepe jut a seprűnek, piszkafának és más egyéb ehhez hasonló alkalmatosságnak. A szóváltásból eredt verekedés már javában folyt, mikor *Kozma Ferenczné* a kezéből kicsavart seprűnyél miatt egy szódás üveggel úgy fejen vágta *Nagy Sándort*, hogy azt menten előntötte a vér. A vér láttára egyszeribe kijózanodtak a düböl ittasult ellenfelek s lassan mindkét részről visszahúzódtak saját lakásaikba. Az ügy-

nek azonban folytatása lesz a rendőrség előtt, mert a súlyosan sérült *Nagy Sándor*, ki az ütés következtében egyik fülére meg is siketült, panaszt emelt bántalmazói ellen.

\* **Tanácskozások a kamaránál.** A kamara ipari szakosztálya f. hó 24-én kedden d. u. 4 órakor, kereskedelmi szakosztálya június 25-én d. u. 4 órakor, az előbbi *Serly Ede*, az utóbbi *Mayer Emil* szakosztályi elnök vezetése mellett ülést tart. F. hó 26-án csütörtökön d. u. fél 4 órakor veszi kezdetét a rendes közgyűlés, *Szabó Kálmán* kamarai elnök vezetésével.

\* **Minden vasárnap** este, rossz idő esetén is megtartódik a katonazené hangversenye a *Dréher-féle* sörcsarnokban.

\* **Mérget ivott — véletlenségből.** Végzetes tévedésnek csaknem áldozatává lett tegnap *Toroczky Józsefné* szakácsnő. Csak két nappal ezelőtt állott be a *Czepléd-utca* 11. szám alatt lakó *Czepléd Józsefné*hez szakácsnőnek s még teljesen ismeretlen volt a ház szokásaival. Különösen nem tudta azt, hogy a mosáshoz használni szokott marólugot *Czeplédyné* személyzete egy tejes bögrében tartja. Ez a tejes bögre rendes körülmények közt a konyhaszekrény tetjén szokott állani. Tegnap azonban, a nagy mosás miatt lekerült onnan s hogy kéz alatt legyen, az asztalra helyezték. *Toroczky* a délutáni munkától felhevűlten egy ital vízzel akarta szomjúságát oltani, hogy ne sokat keresgessen pohár után, felkapta az asztalon lévő méreggel telt bögrét s ivott annak tartalmából. Az első néhány korty után azonban rémült sikoltással ejtette ki kezéből a bögrét s jajveszékelve kiabált segítségért. A marólug összemarta száját s torkát. A szerencsétlen asszonyt kiszállították a kórházba, hol dr. *Kozma* orvos azonnal kezelés alá vette. — Az esetről értesült rendőrség *Mile Pál* rendőrfogalmazót bizta meg a vizsgálat megajtásával, a ki a súlyos beteg szakácsnét még az est folyamán kihallgatta. Hogy a végzetes tévedésért kit terhel a felelősség, a megindított vizsgálat fogja kideríteni.

\* **Tanuló felvétetik** *Donogán* és *Somossy* cégéhez.

\* **Galánffy ügyész beszéde.** *Lapuk* tegnapi számában a *Galánffy* kir. ügyész vádbeszédéről hozott tudósításunkba tövedésből került be a következő passzus: Kár, hogy beszédét olvasta. Az ügyész nem olvasta beszédét, nem is olvashatta, mert oly hávvel és lendülettel szónokolt, mint székéről még egyetlen elődje sem. A tévedésből becsuszott mondatot e helyütt rektifikáljuk.

\* **Tanoncok megbüntetése.** Egyik munkatársunknak alkalma volt tegnap végignézni az ipartestületben, hogy miképen bünteti az előljáróság az iskolamulasztó tanoncokat. A legtöbb inas a vallás-és rajzórákat mulasztja különös szeretettel. Tegnap vagy harmincz inasgyerek várta szorongó szívvel büntetését. Az ipartestület elsőízben elkövetett mulasztásért 1 korona, másodszor 2 korona pénzbírsággal, harmadszor 4 korona pénzbüntetéssel és a tanidőnek meghosszabbításával, állandó mulasztás

esetén pedig a tanonczkodás jogától való megfosztással bünteti az inasokat. Hogy ezek a szigorú intézkedések mennyire szükségesek, azt mindenki tudja, a ki ismeri az inasvilág hirhelt fegyelmetlenségét.

**\* Előljárási ülés az ipartestületben.** Az ipartestület előljárási ülése tudvalevőleg minden hónap utolsó csütörtökén tartja havi rendes gyűlését. A jövőhét csütörtökén, 26-án azonban városi és kamarai közgyűlés is lesz, erre való tekintettel az ipartestület e hó 25-én szerdán délután 4 órakor tartja előljárási gyűlését, melyen Tóth Kálmán fog elnökölni.

**\* Pusztai népnepély.** Adatik tudtára mindazoknak, a kiket illet, hogy a május 18-án, a Pallag-puszta nagy sikerrel megtartott tanyai népnepély teljesen új és változatos műsorral — sokak közömbösítésére — kik az ünnepélyen a kellemetlen idő miatt részt nem vehettek f. hó június 29-én meg fog ismételtetni, a melyre a rendezőség a következő meghívót bocsátja ki. Meghívó. A Nagy-Pallagon, (Jablóczay-fele tanyán) folyó hó 29-én műkedvelő előadással, hangversennyel és lovas-mutatókkel egybekötött táncszünet rendeztetik. Esőmentes, kényelmes helyiségekről gondoskodva van, hol egy vacsora bor nélkül 1 korona. Belépő díj személyenként 60 fillér. Indulás a tanyára, Debreczénből a délután pont 4 órakor induló személyvonattal (Hadház felé) a Józsa-kertig, a honnan a vendégek az alig 10 percznyi távolságra levő tanyához kényelmesen besétáloak. Vissza a városba. Hajnalhasadaskor egy külön erre a célra összeállított karaván-vonat áll a t. vendégek rendelkezésére. Azon jóbarátok és ismerősök, kik meghívóra igényt tartanak, meghívó nélkül is szívesen látatnak. Az ünnepély műsora a következő: Lovardai mutatók. Előadják Nagy Mihály, Hüse Lajos. Magyar Edus, Szabó Imre és Káta Miklós kukás bojtárok. II. Francia négyes lóháton. — III. Lóverseny: férfiak által. (díjazásai), a pusztai legvadabb lovain. — IV. Lóverseny: leányok által, díjakkal egybekötve. V. Prolog. (Szavalja: Széplaki Julessa.) Műkedvelő-előadás. Az ezüst-pohár. Eredeti népszimű, 2 felvonásban. Irtá: Szini Péter. VI. Fátyol-tánc. Lejtik: Simon Eszter, Kunkli Zsuzsa, Csike Rózsa, Mihajla Mari, Simon Zsuzsi és Kunkli Juliska magántáncosnők. VII. Kukás-dalélda. VIII. Néma-képzet, görög tüzfény mellett. Táncz kiválóskiviradtig.

**\* Meghalt a gyermek.** Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy Rácskay Gáborné a reá bízott néhány hónapos János Etellel milyen lelketlenül bánt. A gyermek anyja hatósági közbelépés után vitte el súlyos beteg gyermekét s gyógykezelésre a közkórházba szállították. Az ártatlan gyermeket azonban már megmenteni nem lehetett; a rossz és hanyag gondozás következményeit nem bírta kiaverni s tegnap délután meghalt. A gyermek hulláját ma délelőtt felboncolják.

**\* Igyunk szénsavval telített ebesi ártézi forrásvizet.** vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital. Ládákban házhoz szállítva fölliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

## TÁVIRATOK.

### A Kossuth-nóta miatt.

— Távirati tudósítás. —

Fogarason felháborítóan botrányos eset történt tegnap este, melynek hallatára bizonyosan minden magyar embernek arczába szökik a vér. Több ízben fordult már elő ilyenü dolog, de sohasem ismétlődhetik annyiszor, hogy mindenkor fájdalmas felszisszenéssel ne vegyük tudomásul a magyarság arczulesapását.

Katonai brutalitásról van szó ismét. Véresre vertek egy magyar embert a szabadságharcz dala, a Kossuth-nóta miatt.

Fogarason, az ottani Mexicó vendéglő éttermében üdögélt tegnap este Dombora János pénzügyőri szemlész. Czigányzene játszott az étteremben s Dombora élvezettel hallgatva a szép magyar nótákat, maga is rendelt néhányat a primásnál, közöttük a Kossuth-nótát is.

A szomszédos asztalnál közös hadsergebeli tiszték ültek egy Aradról érkezett vendégükkel, az aradi 3-ik huszárezred egyik főhadnagyával. Mikor a czigány a Kossuth-nótát rákezdte, a főhadnagy felpattant székéről s korbácsát kezébe kapva oda ugrott a mit sem sejtő pénzügyőrhöz s reá rivált:

— Te kutya! Hogyan merészeled jelenlétemben ezt az átkozott nótát huzatni! s aztán korbácsával össze-vissza verte a védtelen ember arczát és fejét, úgy hogy az vértől borítva bukott le az asztal mellé.

Még ezzel sem elégedett meg a főhadnagy ur, hanem felemelve az önmagával tehetetlen vérbeborult embert, kidobta a vendéglőből.

A polgárság óriási felháborodással értesült a véres botrányról, melynek szerencsétlen áldozata Dombora János most nagybetegen fekszik a kórházban. A pénzügyőség hivatalból feljelentette a huszárfőhadnagyot, úgy az ezredparancsnokságnál, valamint a hadtestparancsnokságnál is.

### A romániai zsidó kivándorlás.

Budapest, jun. 20. A képviselőház mai ülésén Buzáth János meginterpellálta Széll Kálmánt a romániai zsidó kivándorlók ügyében, kik tudvalevőleg Magyarországon fognak keresztülvonulni. Széll Kálmán megnyugtatóul kijelentette, hogy a kivándorlókat az ország területén sehol sem engedik kiszállani, illetve itt megtelepedni.

### A képviselőház elnapolása.

Budapest, június 20. Széll Kálmán miniszterelnök ma a képviselőház ülésének végén felolvasta a királyi kéziratot, melyvel az országgyűlés egészen október 6-ig elnapoltatik. A főrendibázhhoz hasonló tartalmu legfelsőbb kézirat érkezett.

### Örült, vagy merénylő.

New-York, június 20. Washingtonból jelentik, hogy Roosevelt köztársasági elnök előszobájában tegnap egy revolverrel felfegyverkezett embert fogtak el, ki minden aron az elnökhez akart bejutni. Kivallatása alkalmával oly zavaros feleleteket adott, a miből arra következtettek, hogy az illető nem annyira merénylő, mint inkább örült.

### Schlauch bibornok halálhíre.

Nagyvárad, június 20. Tegnap este hirtelen az a megdöbbentő hír terjedt el a városban, hogy Schlauch bibornok meghalt. Hamarosan kiderült azonban, hogy az egész csak álhír s abból eredhetett, hogy az agg főpásztor tegnap este hirtelen rosszul lett, de csak muló rosszullétről lehetett szó, mert reggelre a biboros már jobban érezte magát.

### Közönség köréből.

#### A nyugoti-utca lakóinak panasza!

Tekintetes szerkesztőség!

Éppen tegnap volt egy esztendeje annak, mikor a városházán tartott egyik bizottsági érteke leten az a hivatalos kijelentés hangzott el, hogy egy év alatt nem lesz Debreczennek olyan utcája, a hol ne világítanak.

Az ígéret szép szó, ha megadják úgy jó! Eltelt az egy esztendő, de Debreczenben ma is temérdek az olyan utca, a hol a sötétben botorkál a közteheteket izzadó polgárság. Ott van többek között a mi utcánk, a nyugoti-utca. — Széchenyi-utca végétől Hatvan-utca végéig az egész utcán nemcsak világítás, de sőt egyetlen lámpa sincs. — Elöttünk a kaszárnya, a hatvan-utcai vasuti állomás és nincs lámpa. Mind ezt betetőzhetjük azzal, hogy a mi utcánk előtti tér Debreczen szabad királyi város vásártere és a nagy Debreczen vásárterén egyetlen lámpa sincs.

Tekintetes szerkesztőség! Méltóztassanak eme panaszunkat kiírni az újságba. Mert ha az illetékes az rendelkezésre hivatott urak a mi utcánkon nem járnak, vásárba nem mennek, vasuton nem utaznak, valószínűnek tartjuk, hogy legalább újságot olvasnak és megtudják belőle, hogy Debreczen vásárterén nincs lámpa. Talán segítenek ezen az állapoton.

Ebben a jó reményben maradtunk a tekintetes szerkesztőségnek tisztelői.

Több nyugot-utcai háztulajdonos.

### Az őrangyal.

— Regény. —

Irtá: **Than Gyula.**

(Folyt.)

Hortoványi Pál közben szívesen társalgott egy mellette ülő barátjával. Egyszer hirtelen felállott s hangosan beszélni kezdett.

— Hölgyeim és uraim!

Azt hitték, hogy pohárköszöntőt akar mondani. Néma csend lett. Majd többen, különösen az ismerősei kezdték kiabálni:

— Halljuk! Halljuk?

— Hölgyeim és uraim! — ismételte Hortoványi. — Hallgassanak meg. Nem pohárköszöntőt akarok mondani, sajnos, ne-

kem keserűbb szerep jutott. Az igazságot kell felfedeznem.

— Mi akar ez lenni? — sugtak össze többen

— E helyen, e kastélyban ma negy számmal jöttek össze a magyar nemesi családok sarjai. Kérdelem önöket, van-e helye egy ilyen fényes társaságban olyan embernek, a ki gyilkossági kísérletet tett?

— Nincs! Nincs! Kiáltották.

— És látják hölgyeim és uraim, önök között mégis van.

— Ki az? . . . Ki az? . . . Nevezze meg! . . . hangzott a felháborodás hangján.

Egy ember, egy fiatal ember ül közöttünk. Ünnepléssel veszik körül, pedig ez a fiatal ember az édes anyját a Tarna patakba akarta dobni. Lánczy ügyvéd, önök s mindnyájunk jó ismerőse mentette meg a világtalan édesanyját. Mert az az ifju, a ki ezt a bűnt elakarta követni: Bogáti Béla, a ki most a házikisasszony oldalán áll.

— Hazudik! — kiáltott a nagyszony, — a ki felháborodásán uralkodni nem tudott. Én mondom, az édes anya!

— Hazudik! — kiáltotta Jolán, — a ki felállott s mindenki meglepetésére a legérellyesebb hangon folytatta beszédét. Én szemtanuja voltam a jelenetnek. Lánczy Kálmán akarta eltenni lábálól a nagyszonyt, a ki ezzel az ifjuval, a ki kiutasításunk dacára is közzénk tolakodott, összejátsszik. A vád is innen ered. Tapum a nagyszony, hogy a bűnös itt Lánczy Kálmán, ő akarta elpusztítani a nagyszonyt. De az Isten odavezetett engem! Segélykiáltásomra elmentek, de megszabadítottam a nagyszonyt. Ugy volt-e nagyszony?

— Ugy! Ugy volt drága angyalom. Neked köszönhetem, hogy megszabadítottál Lánczy Kálmántól. Az Isten áldjon meg neimes tetedért.

A díszes társaság tagjai elámulva hallgatták a szavakat. Meglepett mindenkit a váratlan jelenet és a nagyszony kijelentése. Hatásos volt ez; megértette az igazságot mindenki s lelkes éljenzés zúgott fel: — Éljen Jolán kisasszony! Éljen!

Folyt. köv.

## DIVATOS

Női mosó-ruha szövetek,  
Batistok, Zephirek,  
Áttört kelmék,  
Sima szines angol vásznak,  
Cosmanosi szintartó,  
Indisch-foulard Savannah,  
Chiné csikó és koczkás vásznak  
métere 27 kr. és 32 kr.  
Szerb és Csalány-vásznak,  
15 krtól 22 krig.  
Turista-ingek nagy választékban

**Szabó Lajos fiai cégnél**  
Debreczen, Rózsa-tér.

Kitűnő minőségű  
**fedélcserép**

kapható:

**Berger Jenő és Horváth János**  
téglaiparában,  
Széchenyi-utca 21. szám.

## Guber forrás

Leghatásosabb

arzen-vas víz

vérszegénység, női bajok, ideg- és bőrbetegség ellen stb.

Kapható az összes gyógyvizkereskedésben, gyógyszerárakban és droguista-üzletekben.

## Vendéglő

## megnyitás.

Van szerencse ma a n. é. közönséget, mélyen tisztelt ismerőseimet értesíteni, hogy a Petőfi-tér 2 sz. alatt,

**Petőfi Sándorhoz címzett**

## új vendéglő-helyiségemet

szombaton, június 21-én ünnepélyesen zene mellett megnyitom.

Izletes magyar konyha. Tisztán kezelt kitűnő bor. Pontos kiszolgálás.

A n. é. közönség, mélyen tisztelt ismerőseim szives pártfogását s minél tömegesebb látogatását kérve.

Maradám tisztelettel:

**Ullmann Károly,**

vendéglős.

## STAUBÖL (por-olaj)

inpregnáló szer  
szobapadló beeresztéséhez,

mely eltávolítja a port, megvédi az egészséget és árut, tartóssá teszi a padlót s megakadályozza a sorozás költségét. Egyedüli elárúsító Debreczen részére:

**Ganofszy Lajos**

fűszer-, festék- és magkereskedése, a „KÉK MACSKÁHOZ.”

Központ:

**Dustless oil & Paint Co.**

**G. Hartmann & Co.**

Bécs, VI, Mariabilderstrasse 9.

146 kg. 1902  
2553

## Hirdetmény.

Hajdu-Nánás város képviselő testülete az ugynevezett Szeles-korcsma felépítését elhatározta a költségvetés szerint megállapított 8610 kor 41 fillér árban.

Az árlejtés a városháza nagytermében a folyó évi június 22-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

A terv és költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt alantirt polgármesternél megtekinthetők.

Hajdu-Nánás 1902 Június 20.

**Csuhány L.**

polgármester.

MŰVÉSZI KIVITELŰ

## platin képek, aquarellek vagy olajfestmények

és általában a fényképészethez tartozó legkényesebb munkák (eltérőlega vidék fényképészek szokásaitól) itthon műtermekben készülnek.

Tekintettel erre, saját érdekében jól teszi, ha a megrendeléseket gyűjtő fővárosi és külföldi utazóknak nem ül fel és itt helyben is csak oly fényképészhez fordul, aki feladatának igazán meg is tud felelni.

**NÉMETHI JÓZSEF** fényképész, Piacz-u. 42. (Biedermann-féle ház.)

## Értesítés.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy az alant felsorolt árukat raktáram túltömöttsége miatt a mai naptól

**meglepő olcsó áron árusítom,**

és pedig: Női ruhaszövetek, zeffirek, kartonok, batistok, vásznak, kanavászok, női-, férfi- és gyermek fehérneműk, fiu- és leányruhászkák, mindennemű kötények,

**blousok és napernyők**

feltűnő olcsó áron. Továbbá szőnyegek, ágyterítők, függönyök, paplanok — mivel ezek végkép kihagyatnak — minden elfogadható áron.

Ezen nem mindég kínáló alkalmat szives figyelmébe ajánlva vagyok kiváló tisztelettel:

**KISS LAJOS** ALFÖLDI-TAKARÉK-PÉNZTÁR ÉPÜLET.

— Szövet maradékok félárban. —

# Apró hirdetések.

## A Telegdi-féle kávéház

és szálloda a nyár folyamán eszközöndő nagyobb átalakítás után f. év október 1-től kezdődőleg bérbe adatik — Komoly reflexió társaknak készséggel felvilágosítással szolgál a tulajdos.

**Ócska téglát** szárazat és vályogot keresek. Teleki-utca 88. szám.

**Fiatall** urinó idősb uri ember discret barátságát keresi választ postrestante kór 24. ezimen.

**Jámbor Zsigmond** kárpitós. legjutányosabbban vállalja, szalon garnitúrák behuzását, új megrendeléseket, matraczok, Rólok; elkészítését, javításokat. — Debreczen, Csók-u. 6.

**Aljvarronő** gyakorlott felvétetik Bosznay J. és Tsa. varrodájában. Ugyanott szabás és varrásra tanítványok elfogadtatnak.

**Két** darab 100 literes hordó megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

**Veszélymentes** önbeterválkező készülek, Angol betervák, ollók és zsebkések jótállás mellett, beszerzési forrás MÁRTON GYULA üzletében Debreczen, Főtér.



Legalkalmasabb ajándék egy fényképező kamra. Hasznos időtöltés. Kellemes szórakozás. Vételnél ingyen oktatás. Tessék árlapot kérni Komáromi Józsefnél. Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

**Raffiaháncs** és kékkő legjutányosabbban kapható Félégyházi János fűszer-, csemege-, bor-, ásványiz kereskedésében, Piacz- és Miklós-utca sarkán.

**Takarítónő** kap ingyen lakást, fűtést Dr. Szöllősy, Piacz-utca 38.

**Blous és napernyőkben** feltűnő nagy választék Halmágyi Sámuel áruházában főtér.

**Nyári férfi- és gyermek-ruhák** legolcsóbb árak mellett FRANK REZSŐ áruházába, (Bika-szálloda mellett.)

**Kölcsey-utca 9.** Egy 3 szobás lakás, üvegezett nagy folyosóval azonnal, esetleg augusztus hó 1-ére kiadó. Cserép-kályhák, jó ivó víz! Értekezhetni Kossuth-u. 19. Kernáts Gyulánál

**Kiadó** négy szobás utcai lakás, fürdőszobával és pinzeze helyiséggel a istállóval augusztusra. Csapó-u. 64.

**Komlóssy Lajos** fűszer- és csemege üzletében tanuló felvétetik.

**Czitera,** remek kiállítású, czitera és czimbalomkották, ablak rollók olcsón eladók Piacz-u. 41. emelet hátul.

**Teleki-utca** 3. számú ház előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni a Takaré- és Hitelezés vezérigazgatójával.

**Egy nagy bolthelyiség** Csapó-utca 4. sz. a. kiadó. Értekezhetni a TAKARÉK- és HITELENTÉZET vezérigazgatójával.

**Tanulót** Adler és Mezey porcellán- és üveg-kereskedő cég elfogad.

**Eladó** kis ház nagy telekkel, — melyre nagy házat lehet építeni Csók-utca 6. Hatvan-utca mellett

**Tanuló** felvétetik Horuczky Fülöp szabónál Nyiregyháza, Kéz-utca 5. szám.

**Pozsgay Vincze** fűszer-üzletében Ujfehértón egy, esetleg két tanuló azonnal felvétetik. Értekezhetni ugyanott a cézeggel.

**Carlsbadban** egy férfi utitárs kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

**Festés** kézimunka tanításra leánykakat szerény feltételek mellett elvállalok czim a kiadóban.

**Szepességi** 12 éves leányt szülei játszótársul adnának hasonlókori, vagy fiatalabb leány mellé. Czim a kiadóban.

**Kutak furását elvállalom,** értézi, jóviz vagy rossz vizig, esetleg kutak javítását jutányos ár mellett LADANYI FERENCZ kútfuró mester és vízvezető Debreczen. Eötvös-utca 80.

Peronospora ellen legjobb a **Kecskeméti por** 600 grammos csomag 24 kr. Gyümölcsfák permetezésére a gyantalisztes **Kecskeméti por** 850 grammos csomag 28 kr. **Kontsek Gézánál** Debreczen, Kossuth-utca.

# Táncz intézet.

Van szerencsém az igen tisztelt szülők becses figyelmét felhívni, hogy a „Korona“ czimű tánczteremben (Csapó-utca 17.) július hó 2-ikán szerdán — az iskolai szünidőre (július és auguszt.)

## táncz tanfolyamot

nyitok, kizárólag tanulók részére. Felhívottaknak este 8 órától 10 óráig. Kisebb növendékeknek délután 5 órától 7 óráig, hétfőn, szerdán, és pénteki napon.

Iparos coloné július hó 10-én, Csütörtökön nyílik meg.

Tanórák: kedd, csütörtök és szombat este 8 órától 10-ig.

Tandij: 5 frt.

Beiratkozásokat elfogadok a mai naptól lakásomon bármely időben, vagy este a táncziskola helyiségében.

Lakás: Csapó-u. 17. Teljes tisztelettel:

**Schaff János,**  
táncztanító.

## Leszállított szabott árak mellett beszerezhető.

Szintartó Cretton, Batist, és Zephirek, czérna mosó nadrág szövetek Creász Fonal és pamutvásznak nagy választékban.

**Jánossy József és Társánál** előbb Vágó Andor.

Debreczen, főtér, Nagytőzsde mellett.

## Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.



Női cipők



Férfi cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frtyi bevásárlásnál franco küldök. Bornyu bőrből cugos vagy fűzős lábbeli . 240-260-280. Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos . 280-300-350. keztüszárral cugos, fűzős v. gombos . 350-400-430. Párisi Sevró cugos, fűzős v. gombos . 450-550-650. Sevró lakk keztüszárral cugos v. fűzős . 300-350-370. Lasting cugos selyem guggal . 240. Bornyu bőrből sima vagy betétes lábbeli . 240. Karlsbádi tükör bőrből keztüszárral cugos vagy Bergsteiger . 350-390-450. Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . 500-550-600. Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . 450-550. Sárga Bornyubőr cugos vagy Bergsteiger . 350-400-450. **Konkurencia ki van zárva.** Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

**Löv Zsigmond és Társa** DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

# P A R Á D I

Á S V Á N Y - V I Z

kiváló gyógy- és borviz.

Főraktár: DEBRECZENBEN,

**Csanak Józsefnél.**

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.